

Kwartelkoningen 2019

Crexmail 3 – 10 juli 2019

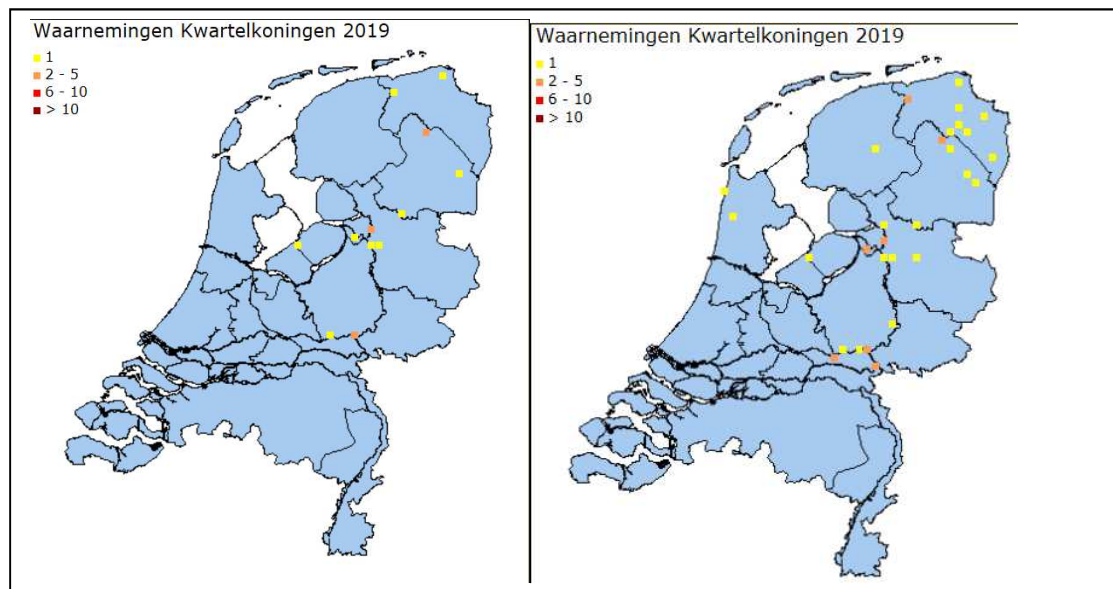

Laagste aantal sinds jaren tachtig?

De eerste en tweede simultaantelling liggen achter ons. Tijd om de (voorlopige) balans op te maken. Op dit moment zitten we op het (bijna) laagste aantal ooit. Maar wellicht komen er nog meldingen binnen via andere telprojecten van Sovon of meldingen die pas later openbaar worden gemaakt van deze zeldzame broedvogel.

Laag aantal

Voor de tweede telling stond de teller op 17 roepplekken een aantal waarvoor het overtreffen van laagste aantal tot nu toe (41 in 1996 en 2017) niet waarschijnlijk leek. Daarna is er een vergelijkbaar aantal bijgekomen en staat de teller nu (10 juli) op 35 roepplekken. Voor zover we dat weten gaat het om 34 mannetjes en één vrouwtje. Doorgaans zien we dat er aan het einde van het seizoen of via andere telprojecten (bv. BMP) nog meldingen bijkomen. De vraag is hoeveel en waar die vogels gemeld worden. Ter illustratie, in de derde week van juli 2017 was het aantal op dat moment 32 en kwam het totaal uiteindelijk op 41 uit.

Figuur 1. Kwartelkoning. Verspreiding in 2019 (op 16 juni l, 10 juli r. Sovon en waarneming.nl).

Verspreiding

Als we de verspreiding met half juni vergelijken met die van nu vallen er een aantal zaken op. Nieuwe vogels zijn vooral vastgesteld in de drie noordelijke provincies en daarnaast in het rivierengebied en Noord-Holland. Langs Rijn (incl. Lek), Waal en IJssel gaat het op dit moment om 7, Overijssel (excl. IJssel) 6, Drenthe 7 en Groningen 10. In de meeste gebieden

gaat het om één vogel en er zijn nauwelijks concentraties van twee of meer vogels. Gebieden waar doorgaans meerdere vogels zitten als de Wageningse Bovenpolder, Cortenoever Brummen, Hoenwaard Hattem, ZW-Drenthe, Drentse Aa of Oldambt moeten het tot nu toe stellen zonder of een enkele Kwartelkoning. Een aantal meldingen moeten nog gecontroleerd worden en nieuwe zijn natuurlijk bijzonder welkom! Porseleinhoentjes die ook ingevoerd kunnen worden zijn alleen begin juni gehoord.

Oorzaken en aantallen elders?

Een opvallend gegeven is dat veel roepende vogels maar een paar dagen of soms maar een dag gemeld zijn. Mannetjes die een vrouwtje lokken stoppen ook met veelvuldig roepen. Hoewel we dat in de meeste gevallen niet zeker weten denken we dat de vogels dit jaar maar kort aanwezig geweest zijn. Mogelijk heeft de droogte daarin een rol gespeeld. Ook in Duitsland en bv. Letland zijn lagere aantallen vastgesteld.

Bescherming 2019

Samen met de Agrarische Collectieven is op een aantal roeplekken het maaien uitgesteld. Ook natuurbeheerders hebben dat waar nodig gedaan in hun terreinen. In Groningen en Drenthe zijn een aantal crexen vastgesteld in speciaal aangelegde, niet alleen voor de Kwartelkoning, kruidenpercelen.

Melden van waarnemingen

Doorgeven van de waarnemingen kan nog steeds via (directe link naar invoerscherm: <http://s1.sovon.nl/kwartelkoning/kwartelkoning.asp>) als het een bekende waarneming is, dus een aanvulling, dan mag je die ook invoeren op waarneming.nl. Terreinbeheerders hebben eveneens toegang tot dit bestand, en zien dus snel waar actie nodig is. Daarnaast vraag ik je ook om de **nul-waarnemingen** door te geven! Minder leuk maar wel belangrijk om te weten of er iemand is wezen luisteren. Door het deels onvoorspelbare voorkomen is op voorhand ook nooit te zeggen of er een vogel zit of niet. Wanneer erbij jouw gebied een '0' staat dan is die ook doorgeven via de website of mail. Bij een '-' weet ik dat niet. Op waarneming.nl worden diverse meldingen vervaagd maar als het ook ingevoerd wordt op <http://s1.sovon.nl/kwartelkoning/kwartelkoning.asp> is dat geen probleem voor de bescherming. Op de kaart wordt dan per atlasblok (5x5 km) het aantal weergegeven maar via de inlog (voor beheerders en ANV) kan men naar de details kijken.

Heb je vragen, stel die aan Jan.
Succes en veel plezier bij de telling!

Jan Schoppers 06-11241530 jan.schoppers@sovon.nl
Kees Koffijberg kees.koffijberg@sovon.nl

Tabel 1. Aantallen per gebied van de Kwartelkoning en Porseleinhoen in 2019. 0: bezocht maar geen vogel vastgesteld. - : onbekend. (Ivm privacy worden de tellers niet in de tabel weergegeven, deze zijn bekend bij de coördinator).

Regio/prov.	Gebied	Kwartelkoning					max/tot	Porseleinhoen	
		<31 mei	mei/1 juni	>juni<	21/22 juni	>22juni		mei/1 juni	21/22 juni
Rijn	Bijen aard, Spijk		0		0		0		
	Bijland		0		0		0		
	Rijnstrangen		0		0		0		
	Ang.- en Doornburgsche Buitenpolder		0		0		0		
	Loow aard		0		0		0		
	Huissense Waarden	1	1	1	0		1		
	Meinersw ijk		0		0		0		
	Arnhem-brug Heteren N+Z		0		0		0		
	Randw ijk, Schouterw aard		0		0		0		
	Klaverw aard, Wolfsw aard		0		0		0		
	Noordberg/Juffers- Renkumsew aard		1		0		1		
	Bovenste polder onder Wageningen		0		0		0		
	Blauw e Kamer & Passerw aard		0	1	1	1	1		
	Elster Buitenw aard		-		-		0		
	Tollenw aard, Ingensche Waard		0		0		0		
	Amerongse Bovenpolder		-		-		0		
	Mauriksche- en Ecksche Waarden		-		0		0		
	Lasarus- en Beusichemsche Waard		-		-		0		
	Steenw aard		-		-		0		
	Honsw ijkse Waarden		-		-		0		
uiterw aarden Nieuw egein-Schoonhoven		0		1		1			
Polder Eendracht		0		0		0			
totaal Rijn		1	2	2	2	1	4	0	0
Waal	Klompew aard		0	1	0		1		
	Gendtse Polder		0		0		0		
	Bemmelsche Polder		0		0		0		
	Millingerw aard		0		0		0		
	Erecomsche Waard		0		0		0		
	Oude Waal, Groenlanden		0		0		0		
	Bisonbaai		0		0		0		
	Lentse Waard		0		0		0		
	Oosterhoutse Waarden		0		0		0		
	Weurt (centrale)		0		0		0		
	Hiensche en Ochtensche Uiterw aarden		-		-		0		
	Wissensew aarden		-		-		0		
	Afferdensche- en Deestsche Waarden		-		-		0		
	Drutensche Waarden		-		-		0		
	Willemspolder		-		-		0		
	Wamelsche- en Dreumelsche Waarden		0		0		0		
	Haerew aarden		0		0		0		
	Passew aay		0		0		0		
	Stiftsche Uiterw aarden		0		0		0		
	Variksche Plaat		0		0		0		
	Varik (w aabanddijk)		0		0		0		
	Heesseltsche Uiterw aarden		0		0		0		
	Rijsw aard		0		0		0		
	Hurwenensche Uiterw aarden		-		-		0		
	Gamerensche en Breenw aard		-		-		0		
	Crobsche Waard - Gorinchem		-		-		0		
	Benedenw aarden Brake!		-		-		0		
Slot Loevestein		-		-		0			
Groesplaat, Oudendijk		0		0		0			
Sliedrechtse Biesbosch		0		0		0			
totaal Waal		0	0	1	0	0	1	0	0
Ussel	Stadsblokken - Velperw aard		-		-		0		
	Vaalw aard		0		0		0		
	Havikerw aard & uiterw aard Rheden		0		0		0		
	Fraterw aard		-		-		0		
	Olburgen		-		-		0		
	Brummense uiterw aard, Leuvenhem		0		0		0		
	Bronkhorsterw aarden		-		-		0		
	Cortenoever		0		1		1		
	Stokebrand, Bronsbergen, Zuidw ijk		0		0		0		
	Tichelbeekse Uiterw aard bij Hoven		0		0		0		
	uiterw aard bij Industrieterr. Zulphen		-		-		0		
	Rammelw aard		-		-		0		
	Nijenbeek		0		0		0		
	Ravensw aarden		-		-		0		
	Wilperw aarden		0		0		0		
	Epsw aarden		-		-		0		
	Veenoordkolk en Bolw erksw eide		0		0		0		
	Ossenw aard en De Hoven		0		0		0		
	Dorperw aarden		0		0		0		
	Buitenw aarden		0		0		0		
	Keizers- en Stobbenw aarden		0		0		0		
	Randerw aarden		0		0		0		
	Buitenw aarden Welsum		0		0		0		
	Welsummer en Veesserw aarden		0		0		0		
	Olsterw aarden		0		0		0		
	Hengforderw aarden		0		0		0		
	Roetw aard		0		0		0		
	Duursche Waarden		0		0		0		
	Buitenw aarden Wijhe		0		0		0		
	Vorchter- en Marlew aarden		0		0		0		
	Herxerw aarden		0		0		0		
	Windesheim		0		0		0		
	Hoerw aard		0		0		0		
	t Kromholt, Wapenveld		0		0		0		
	Harculo		-		-		0		
	Schellerw aarden		-		-		0		
	Engelse Werk		0		0		0		
	Gelderijkse Waard, Aerosoltw eerde		0		0		0		
	Oldenelerw aard en Oldenelerlanden	1	-		-		1		
	Spoolderhank		-		-		0		
	Vreugderijkerw aard		0		0		0		
	Veecaten		-		-		0		
	Zalkerbos		-		-		0		
	Bentincksw ellen		0		0		0		
	Koppelerw aard		0		0		0		
	Scherenw elle		0		0		0		
	Onderdijkse Waard		-		-		0		
Kampen- Keteleiland/Ramspol		-		-		0			
totaal Ussel		1	0	0	1	0	2	0	0

Regio/prov.	Gebied	<31 mei	mei/1 juni	>juni<	21/22 juni	>22juni	max/tot	mei/1 juni	21/22 jun
Ov/Geld/UT	Zwarte Water		0	1	1		1		
(excl. riviere	Langenholte/Overijsselse Vecht	2	1	1	1		2		
	Molenpolder, Windesheim	1	0		-		1		
	Reevediep, Kampen		-	2	1	1	2		
	Arnhem, Elderveld		-	1			1		
	De Weerribben		-		-		0		
	Arnhem, Elderveld		-		-		0		
Flevoland	Burchtkamp, Meerkoetw eg. Natuurpark		-		-		0		
	Greppelveld		-		-		0		
	Kievitslanden		-		-		0		
	Oostvaardersplassen	1	1	1	-		1		
Friesland	Tjonger & Lindevallei		-		-		0		
	Zwagermieden, Kollumerwaard		-		-		0		
	Beetsterzwaaag		-	1	-		1		
	De Fennen, Gorredijk		-		-		0		
	Oude Venen		-		-		0		
	Fochteloerveen (incl Drenthe)		-		-		0		
Drenthe	Reestdal (incl. Overijssel)	1	0		0		1		
	Vledder en Waps.Aa, Oude Vaart Wvld		0		0		0	3	
	Havelterberg		0		0		0		
	Drentse Aa, De Vledders, Westerlanden		2		0		2		
	Oudemolensche Diep		0		0		0		
	Schipborgsche Diep		0		0		0		
	Rolder- & Anderensche Diep, Anderen		0		0		0		
	Taarlosche Diep		0		0		0		
	Balloerveld, Gasterensche Diep		0		0		0		
	Anloerdiep, Eext		0		0	1	1		
	Deurzer/Loonediep	1	0		0		1		
	Amerdiep, Geelbroek		0		0		0		
	Beekslanden, Buinen		-		-	1	1		
	Hunzedal/Breevenen		-		-		0		
	Dorstendiep		-		-		0		
	Oostervoortsche Diep		0		0		0		
	Tempel- en Eenerstukken		0		0		0		
	Exloosche Landen, Uilenbroeken		0		0		0		
	Eperstroom		-		-		0		
	Valthe	1	-		-		1		
	E&Peizermade, Onlanden, Leekstermeer		0		0		0	3	
Groningen	Oldambt		0		1		1		
	Lauwersmeer e.o. (incl. Friesland)		0		0		0		
	Tripscompagnie, Muntendam		-		-	1	1		
	Houwerzijl		-	3	2		3		
	Siddeburen		-	1	-		1		
	Loppersum		-	1	-		1		
	Polder de Oude Riet		-		-		0		
	Zuid_Laardermeergebied, Oosterpolder		-		-		0		
	Zuidelijk Reitdiepdal		-		-		0		
	Noordelijk Reitdiepdal & akkers omgeving		-		-		0		
	Sappemeer Oost		-		1	1	1		
	Kropswolde		-	1	-		1		
	Kopstukken		-		-	1	1		
	Ruiten Aa, Sellinger, Ter Wupping		-		-		0		
rest NL	Uitlandse Polder, Zijpe		-		-	1	1		
	Bergen, Zuurvenspolder		-		1	1	1		
			-		-				
Nederland	alle gebieden	9	6	16	11	9	35	6	0